

Fogyatékosok: hátrányban az élet minden területén

EU-programok a fogyatékosok életének teljesebbé tétele érdekében

Európa-szerte közel hatvanöt millió fogyatékos ember él, ami a teljes népesség közel tíz százaléka. A fogyatékosokkal élő emberek sokkal inkább ki vannak téve a munkanélküliség veszélyének, illetve sokszor azonos munkakörben kevesebb fizetést kapnak, mint ép társaik. Nehezebben boldogulnak a mindennapi életben, nehézséget jelenthet például a közlekedés, árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzájutás.

Magyarországon a fogyatékosok aránya a teljes népességen belül mintegy hat százalék. A fogyatékos népességen belül a mozgássérültek a legnagyobb csoport, de jelentős a látássérültek, a hallássérültek, a beszédhibások és az értelmi fogyatékosok aránya is.

A fogyatékos emberek munkaerőpiaci esélyei sokkal rosszabbak, mint ép társaiké. Európában a munkaképes korú lakosság hatvannyolc százaléka dolgozik, a fogyatékosokkal élők között ez az arány ötven százalék, míg azok közül, akik halmozottan hátrányosak, mindössze húsz százalék talál magának munkát. Magyarországon ez az arány még rosszabb: a fogyatékos emberek mindössze kilenc százalékát foglalkoztatják.

Az alacsony foglalkoztatottsághoz hozzájárul az oktatás is. A fogyatékos emberek iskolai végzettsége alatta marad az ép lakosságénak. A munkaképes, tehát tizenöt évnél idősebb, fogyatékos emberek negyven százaléka rendelkezik általános iskolai végzettséggel, érettségije mintegy tizenöt százaléknak van, míg diplomát mindössze öt százalékuk szerez.

Az Európai Unióban számos programot dolgoztak ki a fogyatékos emberek támogatására. A fogyatékos-ügyi cselekvési terv (Disability Action Plan - DAP) a 2004-2010-es időszakra vonatkozik. Ennek lényege, hogy biztosítsa, hogy a fogyatékos emberek is a társadalom teljes jogú tagjaivá váljanak. A terv célja az volt, hogy segítse a fogyatékos emberek oktatási és munkaerőpiaci helyzetét, valamint megkönnyítse az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzájutásuk lehetőségét.

A terv integrálja a fogyatékos-ügyi kérdéseket a legfontosabb Európai Uniósi irányelvek közé. A következő, 2010 és 2020 között érvényes fogyatékos-ügyi stratégiát az Európai Bizottság jelenleg dolgozza ki.

Az Európai Unió aláírta a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt, amely célja, hogy a fogyatékos emberek számára is biztosítja az alapvető emberi jogokat.

Mindezek mellett az európai foglalkoztatási stratégia is célul tűzte ki, hogy a tagállamok olyan kezdeményezéseket indítsanak útjára, amelyek segítik a fogyatékos emberek munkaerő-piaci beilleszkedését.